

نڤێسين. شيڤاڻ شێخهميري

بسم الله، الحمدلله، والصلاة والسلام على رسول الله صلى الله عليه وسلم، اما بعد:

سوپاسی بو وی خودایی بن یی زهواج کریه ئیک ژ نیشانیت مهزناهیا خو ، ب گوتنا : (وَمِنْ ءَایَتِهِ ۚ أَنْ خَلَقَ لَکُم مِّنْ أَنفُسِکُمْ أَزُوجُا لِّسَکُنُواْ اِلَیْهَا وَجَعَلَ بَیْنَکُم مَّودَةٌ وَرَحْمَةٌ اِنَّ فِي ذَلِكَ لَأَیْت لَقُوم یَتفَکّرُونَ) (۲۱) و ژ نیشانین مهزنی وشیانا وییه کو وی ههر ژ نفشی ههوه ب خو -گهلی زه لامان - ژن بو ههوه ئافراندن؛ دا دلین ههوه ل نك وان پرحهت وئاكنجی ببن، ووی قیان و دلوقانی کره د ناقبه را ژنی وزه لامی وی دا، هندی د ئافراندنا وی چهندی دایه نیشان ل سهر شیان و تهو حیدا خودی بو وی ملله تی هفنه یی هزرا خو بکه ت، و د تشتی بگههت.

وسه لات وسلاف لسمر وى پيغهمبهرى بن ين كۆ دبيرت : " تزوجوا الودود الولود فإني مُكاثرٌ بكم الأنبياء يوم القيامة "

ئانكۆ : وان ژنكا بينن يين كۆ حەش زەلاميت خو دكەن و تير زاروك چۆنكى ئەز دى ب وە ژ پيغەمبەريت دى پتر لىي ھيم روژا قىيامەتىي .

.....

قیجا ههر کهسی ژن ئینا ، وقیا بچیته نقینا خیزانا خو ، دقیت بزانت کو هندهک ئادابیت ههین خهلکی یین پشتگوهه هاقیتین یان ژی پتریا وان ههما ههر نهزانن بقی چهندی ، وخودی پشتهقان بت دی چهندهکا دیار کهین ژوان یین دقورئان وسوننه تیدا هاتین .

چونکی هندی پهیوهندیا جنسیه (سیکسی) دناقبه را ژن و میراندا و بنیاتی وی یی کو ل سهر رینمایین ئیسلامی دهینه ئاقاکرن ئهصل و بنچینهیه د بهردهوامیا ژیانا هه قرینییدا ، وریکهکه ژریکین بهخته و هریی دناقبه را هه ردو و کاندا .

وریبازا پیغهمبهری علیه وسلیم دفی شه قیدا باشترین و تمامترین و پاقر ترین ریبازه ، وبوچی نه و هسا بت و نه و دوماهیی ههمی پهیامبهر و هنارتیایه یی کو خودی ته عالا و هسفا وی دکهت ب { وَإِنَّكَ لَعَلَیٰ خُلُقٍ عَظِیم (٤) و هندی تویی تو یی ل سهر ئه خلاقه کی مهزن، و ئه و ئه خلاقی وی یی باش ئه وه یی د قورئانی دا هاتی؛ چونکی پیگیرییا به خلاقی قورئانی سالو خه تی وی بوو }.

.....

و ژبهری به حسی ئادابیت شه قائیکی یا بیک و زاقا بکه ین ، پید قییه ل سهر زه لامی و ژنی ژبهری جووت بین (جیماعی)بکهن، ئینیه تا وان ئه وبت کو دی بقی زه واجی نه فساخو پاقژ کهن و پاریزن ژوی تشتی خودی ل سهر وان حه رام کری (زنا ، به ریخودانا حه رام...) ، و هه روه سا ب ئینه تا هندی کو ئه جیماعه سه ده قه و خیره کا مه ن دگه هیته مروقی موسلمان .

ربه فهرموودا پيغهمبهرى عيهوالله (وفي بضع أحدكم صدقة قالوا يا رسول الله أيأتي أحدنا شهوته ويكون له فيها أجر قال أرأيتم لو وضعها في حرام أكان عليه فيها وزر فكذلك إذا وضعها في الحلال كان له أجر).

رينيي ۾ ڪهي ؟! حين شهفا ههفڙينيي ۾ ڪهي

ئانكۆ: چونا ئێک ژ هەوه بو حەلالا خو خێر وسەدەقەيە ، گۆتن ئەى پێغەمبەرێ خودێ: ئەرێ ئێک ژمە بچيت شەھوەتا (پێتڨيا خو كو جيماعه) بقەدينت ودێ خێر ژى بوو هێته نڨێسين ، گۆت ، هوين چ دبێژن هەكە د حەراميدا بكارئينا ، ئەرێ دێ گۆنەه گەهيتێ ، وهمر هوسايه هەكە د حەلاليدا بكاربينت دێ خێرگەهيتێ.

ئيمامي (السيوطي) دبيرت:

یا دیاره ژ حهدیسی کو (سیکس - چونا نقینی ، جیماع) خیر وسهدهقهیه ههکه ئینیه تا خوژی نمئینت . قال الألبانی کما فی آداب الزفاف ص ٦٠.

ههر چهنده مروقی ئینیهت ههبت گهلهک باشتره دا عیبادهت ژ عادهتا بهینه جوداکرن .

قَيْجا رُوان ئادابين گرنگين شهڤا ئيْكي (شهڤا ئاڤاكرنا خيزاني) ئەقەنە:

ئیک : ژبهری بیک و زاقا بچنه نقینا خو ، ههردوو پیکقه دوو رکاعهت سوننه بکهن ، سه حابیین پیغه مبهری ژی علیه وسلم ئه شه چهنده یا کری ، وزانایین مه ب دروست دبینن .

دوو : دو عا کرن بو بیکی ژبهری جوتبونی ، وسوننه ته زاقا دو عا بو ژنکا خو بکهت د وی شهقیدا ، چونکی پیغهمبهری علیه وسلم ئه و

رينيي ۾ ڪهي ؟! حين شهفا ههفڙينيي ۾ ڪهي

كهسه هان ددان يئ دقيان ژنئ بينن كو ئه و دهستى خو داننه سهر ئهنيا ژنكا خو وقى دوعايى بيرت : (اللهم إني أسألك من خيرها وخير ما جبلتها عليه وأعوذ بك من شرها وشر ما جبلتها عليه وإذا اشترى..).

وبلا گەلمەك دو عايين بەرەكەتتى بو بكەت .

سيّ ، نههێڸٳؠٞ و راڪرنا ترسيّ و بهيّن تهنگييّ ل نڪ ژنيّ (بيڪيّ) ب ڤاڻ ريٚڪڻ ل خاريّ ،

① سلاقکرنا ل سهر بیکی د وی شهقیدا ، چونکی یا بی گومانه ههکه کچهکی مالا بابی خو وکهسوکارین خو هیلان وبهره مالا زهلامی خوقه هات ، دی هندهک ژ ترس و دوودلیی وخهمباریی بو چیبت ، چونکی یا بهره ژیانه کا نوی قه دهیت دگه ل هه قپشکه کی چ ژ تهبیعه و ژیانا وی نزانت تشته کی کیم نهبت .

ژبه هندی کو تشتی همره گرنگ دفی شهفیدا ل سمر زافای وی ترسی نه هیلت یان کیم بکهت بو نزمترین پله هندی دشیاندا بت .

ومه ب ریبازا پیروزا پیغهمبهری علیه وسلیم زانی کو راکرن ونههیلانا فی ترسی بان کیمکرنا وی دی ب سلافکرنی بت ، دحهدیسه کیدا یا هاتی (ام سلمه) ژنکا پیغهمبهری علیه وسلیم دبیرت : دهمی پیغهمبهری علیه وسلیم نهز بخو ئینایم و فیا بهیته نک من سلاف کره من.

چنکی سلاقی کارتیکرنه کا مهزن یا ههی د نه هیلانا ترس و کهرب ونه قیانیدا ددلی ژنکیدا به رامبه لایه نی دی .

2 یاری کرن دگهل بیکی ل دهمی چونا نقینا وی ، پشتی کو ژ نقیژ ودو عاکرنی بدوماهیک دهیت ، بلا ل خو بزقرت وبهری خو بدهته بیکی وبهرامبهر وی روینت وسلاف بکهتی ، وئاخفتنیت جوان وخوش کو ب وان ئاخفتنا کهیفا وی بهیت دا ترس ولهرزا وی نهمینت ، چونکی وهکی دبیژن : فإن لکل داخل دهشة ولکل غریب وحشة .

وسوننهته ههکه چو نک ژنکا خو نهرمین ودلوقانین دگهل بکاربینت ب پیشکیشکرنا قهخارنهکی یان ئاقا ماستهکی یان شهربهتهکی یان همر شرناهیهکی ...

وئەف چەندە ژى يا دحەدىسىين دروستدا ھاتى .

ودقی چهندی دا پیچهک ژ شهرم وترسا ژنکی دچیت ، چونکی ناچیبت ههکه مروف وهک گیانهوهرا رهفتاری بکهت وبی کو چ پیشهکیهک وبراهیلیته ژنکی و جیماعی بکهت ، بهلکو دقیت ب نهرمی ودلو قانی و بادفتنا خوش و یاریکرن و دهستایدان و جیماع.

و همروهسا ژ تشتین ترسی ولمرزی و شمرمی ژ نک بیکی رادکهت ، ئموه کو دهیکا بیکی دگهل هندهک ژنکا دگهل بیکی بهینه مالا زاقای، ولبمر دلی وی بدهن و دوّعا بو بکهن ب بمرهکهتی ، ئمقی ژی کارتیکرنهکا باش همیه دنه هیلانا ترسی دا .

عائیشا خودی ژی رازی بت دبیژت: دەمی پیغهمبهری علیه الله ئهز بخو ئینایم (دەیکا من هات وئهز کرمه دژوورقه، وهندهک ژنکیت ئهنساریا ل ویری بوون گوتن: سهر خیری وبهرهکهتی بت ...* قال صاحب (تحفة العروس ص۱۱۷).

اِي شهڤا ههڤژينيي چ ڪهي ؟!

وب هاتنا دهیکا دگهل بیکی ههتا سهر جهی وی دی هندهک ژ ترسا وی چیت ودی بیهنا وی فره بت و ههدارا وی هیت ب وان ئاخفتنیت دهیک بو کچا خو دبیژت .

چار : ماچ وئاخفتن ، دقیت زهلام ژبهری چونا نقینی یاریا دگهل بکهت و ههروهسا دهستلیدان وبهریخودان و ههمبیز وماچ ژی همبن ، ونابیت بچیته نک وی بی قان پیشاهیکا .

ربه گوتنا خوشتقیی دلا علیه وسلم (بلا کهس ر ههوه نهکه قیته سه ر زنکا خو کا چاوا گیانه وه دکه قنه سهرئیک ، بهلکی بلا قاصده ک دناقبه را واندا ههبت ، گوتنی : قاصد چی یه ؟ گوت : ماچ و ئاخفتن).

وحیکمهت ژقی چهندی ئهوه: ژنک حهش وی ژ زهلامی خو دکهت ، یا زهلام حهژی دکهت ژ ژنکی ، قیجا ههکه چو نک بی پیشاهیک ، دبیت زهلام پیدقیا خو بقهدینت ، ژبهری پیدقییا ژنکی بهیته قهتاندن ، وئه چهنده ژی دی وی ئالوز کهت وناگههیته وی خوشیا وی چاقهری دکر . وئه چهنده دی ب خرابی ونهرینی بو زهلامی زقرت .

وچارهسهریا قی ژی ئهوه یا کو د سوننه تیدا هاتی و ههما خیر ئهوه یا دسوننه تیدا هاتی ، کو نه چیته نقینا وی ههتا دگهل باخقت و سهبرا وی بینت و ب رازینت و ماچ بکه تی و شنی دهست ب قهتاندنا پیدفییا خو بکهت ، چونکی هندی یاریکرن و دهست لیدان هونه رهکی گرنگه ، خوشی و لهز هت و به رده و امیا ژیانا ههفرینی ل سه رد او هستیت .

ودسه حیحا بوخاریدا یا هاتی ژ حه دیسا جابری خودی ژی رازیبت ، ده می ژن ئینای پیغه مبهری علیه وسلم پرسیار ژیکر ، (ته هم شرینه کی یان بیژن بخو ئینایه ؟)

وبهرسقدا وگۆت: بێژن: گوتێ:ته بوچی بۆ خو ئێکا کچ نه دئینا کۆ خودان خوزی و تهراتیا دهڨینه.

ئیبن حهجمر د فتح الباری دا ۱۲۱/۹) دبیرت: دقی حهدیسیدا ئیشاره ت بو لیقگرتن و میهتنا ئهزمانی و تهراتیا ب ئهزمانی و انقه یا ههی ، ،ئه قه ژی ل دهمی یاریکرنی و ماچکرنی و هممبیزیدا .

پێنچ: گۆتنا (بسم الله) ودوعاكرنى ل دەمى جيماعى (چۆنا نڤينى) ، وەك دحەدىسىدكا دروست دا ھاتى پێغەمبەر علىهوسللى دبێژت: ھەكە ئێک ژ ھەوە ڤيا بچيتە نک خێزانا خۆ بلا ڤى دوعايى بێژت: (بسم الله جنبنا الشيطان وجنِّب الشيطان ما رزقتنا)

ههکه دقی جاریدا زاروکهک دناقبهرا واندا چیبوو شعیتان ب چ رهنگهکی زیانی لی بکهت .

نینه ژقی ئاراستهکرنا جوانا پیغهمبهری مه جوانتر دقی حالهتیدا ، چنکی دبیته ئهگهری خوشی وبهرهکهتی وپاراستنی .

شهش: دەستنقیر گرتن دناقبهرا ههر دوو جوتبونا (جیماعا) دا ، چونکی حمدیس دبیرت : پیغهمبهری خودی علیه وسلم دبیرت : همکه ئیک ژ هموّه چو نک همقر بنا خو ، و پاشی قیا جارهکا بز قرت

ودوباره بکهت ، بلا دهستنقیری بگرت چونکی ئهقه دی مروقی چالاک تر ایکهت

حهفت : و رُ ئادابانه ههکه قیا پشتی جیماعی بنقیت بلا دهستنقیری بگرت ، وبلا جهنابهت نه نقن ئیلا ههکه بدهست نقیر بن .

دحه دیسه کی دا یا هاتی ، عائیشا خودی ژی رازیبت دبیژت : پیغه مبه ری خودی علیه وسلم هه که فیابا تشته ک خاربا یان نفستبا و نه و یی ب جه نابه تا دا ده ستنفیژه کی گرت و هک ده ستنفیژا بک نفیژی.

قیجا دروسته مروف ب جهنابهت بنقیت ههکه لهشی خو شویشت ودهستنقیژگرت وشنی بنقت، بهلی ئهف دهستنقیژه نهواجبه بهلکو سوننهتهکا موئهکهده .

چۆنكى دهندەك حەدىسا دا يا هاتى كو پێغەمبەر عليەوسلم يى ب جەنابەت نڤستى ـ

* بهلی ههر چاوا بت سهرشوشتن ژبهری نقستنی چیتر وتهندروستی تره ، چنکی سهحابیه کی پرسیار ژ دهیکا مه عائیشایی کر : ئهری پیغهمبهری علیه وسلیه دهمی ب جهنابه ت چ دکر ؟ ئهری سهری خو دشوشت ژبهری سهری خو بشوت؟ دشوشت ژبهری سهری خو بشوت؟ عائیشایی گوت : ههردوو شیوه دکرن جارا سهری خو دشوشت و دنقست ، وجارا ژی دهستنفیژ دگرت و دنقست ، وی سهحابی گوت : سوپاس بو وی خودایی بهرفره هی ئیخستیه فی کاری .

ودروسته وحه لاله بو زه لامی هه که ژ ژنکه کنی پتر ههبن بچیته نک ههمی ژنکیت خو (بو نقینی، جیماعی)وبتنی جاره کنی سهری خو بشوت ، ودروسته ژی لنک ههر ئیکی سهری خو بشوت .

چنکی دحهدیسیدا یا هاتی کو پیغهمبهری علیه وسلم (کان یطوف علی نسائه بغسل واحد " دچو نک ههمی ژنکیت خو ب ئیک سهرشوشتن.

* بگههشتنا همردوو شهرمگهها بو ئيكدوو سهرشوشتنى واجب دكهت ، وخو ههكه ئاف ژى ژى نههيته خار (ئاڤا ژن وميرا) چنكى دحهديسيدا يا هاتى (:إذا جلس بين شعبها الأربع ومسَّ الختان الختان فقد وجب الغسل "

هه که زه لام دناڤبه را دهست وپین ویدا روینشت وشه رمگه هـ (عهورهت) گههشتنه ئیکدوو سهرشوشتن واجب دبیت .

وحەدىسەكا ئىمامى موسلمدا يا ھاتى ژ كىسى عائىشايى (رضى الله عنها) گۆت : زەلامەكى پرسيار ژ پېغەمبەرى خودى علىهوسلىم كر، دەربارەى ھەكە زەلامەك بچىتە نك خېزانا خو وپاشى سست وتەمبەل ببيت، ئەرى سەرشوشتن لسەر وان ھەيە ؟و(وعائىشا يا روينشتى بوو) پېغەمبەرى خودى علىهوسلىم گۆت : ئەز قى چەندى دكەم ،ئەز دگەل قى (بەحسى عائىشايى) پاشى ئەم سەرى خو دشوين.

«سەرشوشتنا ژ جەنابەتى <u>:</u>

سهرشوشتنی دوو روکن ییت ههین:

ئيك: ئنيەتا راكرنا جەنابەتى.

دوو: تهركرنا ههمي لهشي وموياب ئاڤي .

.....

«سونەتى<mark>ن</mark> سەرشوشتنى:

١- بسم الله

۲- شوشتناهم ردوو دهستا ژبهری بکهیه دناف ئامانی دا .

٣- دەستنڤێژ گرتن وەک بو نڤێژێ دگرى .

٤- گهمراندن(پهرخاندنا) لهشی ههمین ،بتایبهت جهین زوی ب زوی ئاڤ نا گههیتی ژبن کهفش وگوها ، وبن زکی وناڤکی، ودبن سینگی دا ، ودناڤ تبلادا .

گەمراندنا پرچی ب ئاقی قیجا پرچا سەری مروقی بت ژن و
 زەلام ، یان ریها وسنگی بو زەلاما .

٦- ودەست پێڮێ ژ لايێ راستێ دەستپێبكەي پاشى يێ چەپێ ، ئانكو
 دەستێ راستێ ژبهرى يێ چەپێ ، وبو پێيان ژى ھەر وەسا ..

٧- وسني جارا لهشني خو (جسمني خو) ههميني بشوى

۸- وسوننه ته گهلهک ئاقئ نهمهزیخی ، ودروسته ژن وزهلام پیکفه سهری خو بشون ، چنکی عائیشا دبیژت : من و پیغهمبهری خودی

رينيي ۾ ڪهي ؟! حين شهفا ههفڙينيي ۾ ڪهي

عَلَيْهُ لِيَكُفُه سهري خو دشوشت ، ئامانه ک (سهتله ک) دناڤبه را مهدا بوو ، دهستين مه دچوونه دناڤ ئيکدا ، دا ئاڤي بهت ومن دگوتي بومن بهيله بو من بهيله وئه و همردوو ب جهنابه بوون .

.....

كورتيا قَاقُ ئَادَابِيْنِ دِومِيْ بِيكِ و زَاقًا دِگُهُهُنهُ ئَيْكِ نُهُقُونُهُ :

- ١- كرنا دوو ركاعهت نقير ين سوننهت.
- ٢- دەستى خو دانىتە سەر ئەنيا وى ودوعا بو بكەت .
- ۲- یاریکرن ودهستلیدان وماچ وئاخفتنیت جوان بو راکرن ونههیلانا
  ترس و شهرمی.
  - ٤- بسم الله و دو عا كرن ل دهمي جوتبووني .
  - ٥- دەستنقىز گرتن ھەكە قىيا دووبارە بچيتە نك خيزانا خۆ .
- ٦- دڤێت كەس وان دڤى حالەتىدا نەبىنت وگۆھ ل دەنگى وان نەبت .
  - ٧- خو ستار مكهن ب بهتهنيهكي.
- Λ نابیت نهینییت چونا نقینی بهینه گوتن یان به V فکرن بوههر کهسی همبت .
- ۹- نابیت زهلام لهزی ل ژنکا خو کۆ زوی خۆ خلاس كهت ژ شههوهتا خو .

*ئهو تشتین حمرام ونهدروست دناقبه را ژن و زه لاماندا بهینه کرن ،ئهقهنه:

ئیک : چونا نک ژنی ل جهی نهدروست ل پشتی : (جهی دهستئاڤا ستویر) .

دوو: چوونا نک ژنێ ل دەمێ نهدروست: (ل دەمێ حهیزیدا، عادهیا ههیقانهدا، وههروهسا ددهمێ چلکاندا) ب بهلگهیێ حهدیسا پینغهمبهری میلیهوسلم: (من أتی حائضا أو امرأة فی دبرها .... کفر بما أنزل علی محمد صلی الله علیه وسلم)ئانكۆ: یێ بچیته نقینا ههقژینا خوّ ل دهمێ عادیدا (خوینیدا) یان بچیته نک ژلایێ پشتێ قه (جهێ دهستئاقا ستویر) ئهوی کوفری کر ب وێ یا کو بو موحهمهدی هاتی خارێ عیلهوسلم.

قیجا ئەف كارە يى حەرامە زور دەشيار بن، ونەكەقنە داقیت شەيتانى، چنكى وەكى دبیرن : مروف پیساتیى ل جهەكى ببینت دوى جهى را ناچیت، قیجا دى چاوا چیه پیساتیى وئەول جهى خو.

ژبلی قان جه و دهمان ، زهلام چاوا بچیته نک خیزانا خو و ب چ شیوه ورهنگ دروسته و چ ئاریشه نینه .

.....

گهلی خوشک وبر اچ شهرم تیدا نینه مروف ددینی خودا شاره را بت ، وبزانت کا رینمایین دینی ئیسلامی چنه دفی بابه تیدا دا کو ل دیف بچت وجی بهجی بکهت .

قيّجا بابهتي بخوينه ، وبو هه قاليّن خوري فريّكه ديّ خودان خيربي. جنكي : الدال على الخير كفاعله .

تيبيني: ئەو ھەدىسىن من قەگوھاستىن ھەمى ددروستن .

وئه قه پوسته ك بوو من ل فهيسبوكى به لاڤكربوو بو مفا ژى وهرگرتني.

هذا والله أعلى وأعلم

سبحانك اللهم وبحمدك أشهد ألا إله إلا أنت ، أستغفرك وأتوب إليك.

نقیسین: شیقان شیخهمیری

۲۰/۱۰/۲۲ پنج شەمبى.

